
Milieu advies Raad
Mortsel
Jaarverslag 2019

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Stadsplein 1, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43 fax: 03-444 18 39
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2020/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 4
3. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 5
   a. De statuten: 5
   b. Afsprakennota: 5
   c. Huishoudelijk reglement: 5
4. Samenstelling Milieuraad in 2020 6
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 6
   b. Aanwezigheden in 2019: 6
   c. Bestuur van de milieuraad in 2019: 6
   d. Ledenaantallen 2019 - 2020: 7
   e. Overzicht ledenevolutie: 7
   f. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 8
   g. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 8
   h. Vorming van de leden: 8
5. Financieel verslag 2019 9
   a. Algemeen: 9
   b. Overzicht van alle bewegingen: 9
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen: 9
   d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2019: 9
   e. Bespreking: 10
   f. Financiële middelen: 10
   g. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 10
   h. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 10
6. Overzicht van de bijeenkomsten in 2019 11
   a. Algemeen: 11
   b. De belangrijkste agendapunten in 2019: 12
   c. Themavergaderingen: 13
   d. Andere sensibilisatie-initiatieven: 13
7. Overzicht van de uitgebrachte adviezen 14
   a. Algemeen: 14
8. Externe communicatie 16
   a. Website www.milieuraadmortsel.be: 16
   b. Website www.milieuraad.be: 16
   c. Publicaties in de pers: 16
   d. Publicaties in Mortsel Info: 16
9. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 17
   a. Langlopende acties 17
      1. Stookolietanks: 17
      2. Kippenactie: 18
      3. Behaag Mortsel: 19
      4. Insectenhotels: 20
      5. Mortselair: 20
      6. Asbest: inventarisatie en analyse 21
      7. Asbest: samenaankoop sanering asbesthoudende leidingisolatie 21
10. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 21
   a. Burenraad Agfa-Gevaert: 21
   b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 21
   c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 21
11. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 22
12. Bijlagen: 24
   a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 24

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om na te denken over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad hebben verschillende achtergronden en hebben elk een eigen expertise. Partijpolitieke of persoonlijke belangen spelen geen rol in de debatten. Er wordt uitgegaan van een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid, wat elementen zijn die onderdeel uitmaken van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad werken op basis van:
- Persoonlijke kennis en expertise vanuit professionele context
- Ervaringen uit de thuissituatie
- Terreinkennis en waarnemingen uit buurt of wijk, 24 uur op 24
- Contacten die ze onderhouden met de bevolking en professionelen
- Ervaringen uit de werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op regelmatige basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een betere en aangenamere leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

De milieuraad streeft ernaar een belangrijke meerwaarde te leveren aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Via een kritische, doch constructieve houding tracht de milieuraad de inhoudelijke kwaliteit van het gevoerde beleid te verbeteren.

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2019, met waar nodig de evoluties voor 2020.

Bessemgebied

3. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. De statuten:

De statuten van de Milieu Advies Raad werden vastgelegd tijdens de zitting van de gemeenteraad van 29 juni 1992.

De statuten werden in 1999 aangepast om autonoom (en dus flexibel) over de werkingsmiddelen te kunnen beschikken (beslissing gemeenteraad 14/12/1999).

Op 8 mei 2003 werden de statuten nogmaals aangepast. Deze aanpassing werd gevraagd door de stad Mortsel, als gevolg van de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001. Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naast de opgelegde wijzigingen, de overige bepalingen van de statuten ook af te stemmen op de tekst van het convenant.

b. Afsprakennota:

De evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst voorzag ook het opstellen van een "afsprakennota tussen het stadsbestuur en de milieuraad". Deze nota werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 2003.

c. Huishoudelijk reglement:

Een huishoudelijk reglement regelt de dagdagelijkse werking van de milieuraad. Het huishoudelijk reglement dateert uit 1992 en is te raadplegen op de website van de milieuraad.

Anna van Hoornstraat – perceelgrens verkaveling Hoeve Dieseghem

4. Samenstelling Milieuraad in 2020

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:

- Elke Mortselse burger kan stemgerechtigd lid van de milieuraad worden door aan minstens 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2019:

(alle personen die slechts één maal aanwezig waren werden niet vermeld)

	Status			**Aanwezigheid 2019**								
	2019	**2020**	**%**	24/01	14/02	14/03	04/04	06/06	12/09	10/10	14/11	12/12
Mertens Erik	NL	NL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Desmyter Jan	SL	SL	89%	A	A	A	A	A	A	A	V	A
Hateau Roland	DN	SL	89%	A	A	A	A	A	A		A	A
Van Tilburgh Eric	SL	SL	89%	A	A	A	A	A	A		A	A
Tobback Marc	SL	SL	78%	A	A	V	A	A	A	V	A	A
D'Hulster Steve	NL	NL	78%	A	A	A		A	A	V	A	A
Cuypers Koen	SL	SL	78%		A	A	A		A	A	A	A
Creemers Annemie	SL	SL	56%	A	V		A	V	V	A	A	A
Adams Jan	DN	SL	56%	A	A	A	A		V	A		
Boeykens Johan	DN	SL	56%	A	A			A	V	A	A	V
Lambert Griet	SL	DN	44%	V	V		A	A	A	A		V
Peeters Marnix	DN	DN	44%	A	A		A		A	V	V	V
Op De Beeck Patrick		DN	44%			A	A		V	A	A	V
Poels Paul		DN	22%						A		A	

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2019:

Voorzitter: Jan Desmyter
Secretaris: Marc Tobback
Milieu-ambtenaar: Erik Mertens

d. Ledenaantallen 2019 - 2020:

De milieuraad bestond in 2019 uit 6 stemgerechtigde leden. Rekening houdend met de aanwezigheden in 2019 zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2020 bestaan uit 10 leden, waarvan er 8 stemgerechtigd zijn.

Één stemgerechtigd lid uit 2019 was onvoldoende aanwezig om stemgerechtigd te zijn in 2020. De overige leden uit 2019 blijven lid in 2020.

De schepen bevoegd voor milieu (Steve D'Hulster) nam deel aan 7 van de 9 vergaderingen.

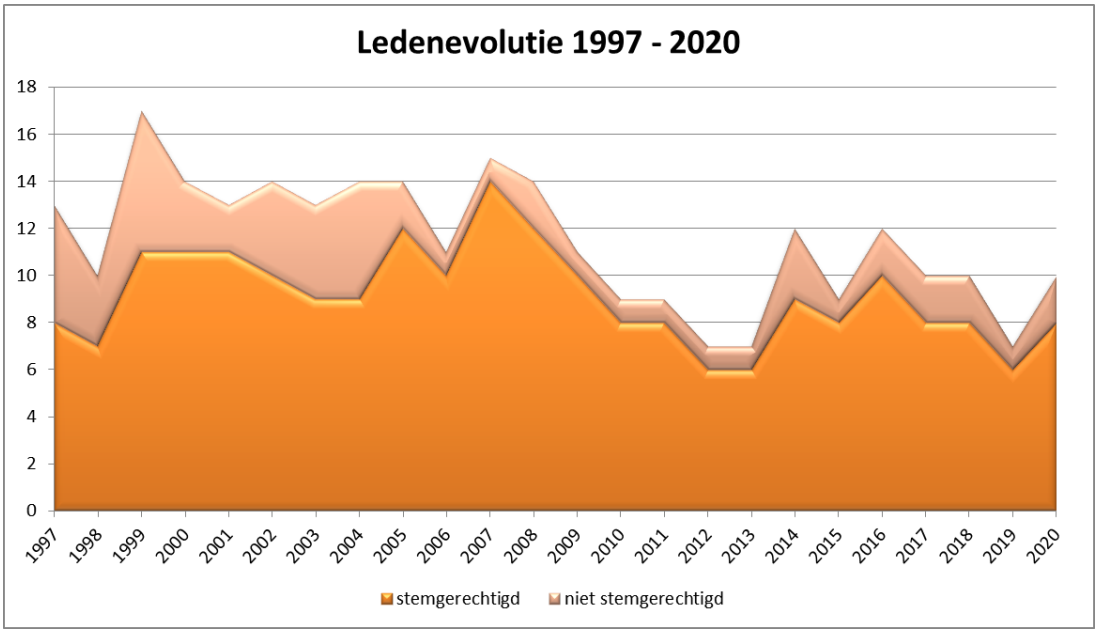
De milieuambtenaar (Erik Mertens) nam deel aan alle vergaderingen. Hij is niet-stemgerechtigd lid daar hij als ambtenaar verbonden is aan het stadsbestuur.

Voor activiteiten buiten de vergaderkalender van de milieuraad konden we steeds rekenen op de medewerking van de leden én andere vrijwilligers. Dit stelde ons in staat om initiatieven zoals de behaag-actie en de kippenactie tot een goed einde te brengen.

jaar	aantal leden				
	stemgerechtigd		niet stemgerechtigd		totaal
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14

jaar	aantal leden				
	stemgerechtigd		niet stemgerechtigd		totaal
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2010	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2011	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2012	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2013	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2014	9	(75 %)	3	(25 %)	12
2015	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2016	10	(83%)	2	(17%)	12
2017	8	(80%)	2	(20%)	10
2018	8	(80%)	2	(20%)	10
2019	6	(86%)	1	(14%)	7
2020	8	(80%)	2	(20%)	10

e. Overzicht ledenevolutie:

f. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt "Land van Reyen") waarvan de deelorganisatie 'kern Mortsel' deel uitmaakt van de milieuraad.

De Transitie-beweging neemt deel aan de vergaderingen van de milieuraad. Een aantal personen van de Transitiebeweging zijn ook actief in de lokale VELT-afdeling (socioculturele vereniging die een ecologische leefwijze concreet gestalte wil geven), zodat ook met deze afdeling een link is gelegd.

Een derde groep die vertegenwoordigd wordt is de Mortselse bijengilde (imkers) die voornamelijk actief zijn op fort 4.

Daarnaast zijn nog enkele andere met milieu-materie verbonden verenigingen actief in Mortsel die in 2019 niemand afgevaardigd hebben in de milieuraad. Het betreft:
- Het Bessemcomité (actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het Bessem-gebied)
- De Fietsersbond
- Werkgroep milieueducatie fort 4

Bepaalde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch enkel Agfa-Gevaert heeft een afgevaardigde aangeduid.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een officiële vertegenwoordiger in de raad.

Schepen Steve d'Hulster die o.a. bevoegd is voor milieu, mobiliteit, ruimtelijke ordening en openbare werken was in 2019 op 7 van de 9 bijeenkomsten aanwezig.

g. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3^{e}-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2019 voldeed de samenstelling van de milieuraad aan de norm.

In 2020 zal de milieuraad opnieuw niet meer voldoen aan de 1/3e-regel omdat één vrouwelijk lid in 2020 niet meer stemgerechtigd is (onvoldoende aanwezigheid in 2019) én bovendien het mannelijke aantal stemgerechtigde van 4 naar 7 stijgt in 2020.

De Mortselse milieuraad heeft een "open" structuur. Iedereen is welkom en kan de vergaderingen bijwonen. Het lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

h. Vorming van de leden:

Er was in mei 2019 een vormingsmoment rond luchtkwaliteit/fijn stof naar aanleidingen voor de milieuraadsleden in de marge van de werkavond bouw "luchtpijp".

5. Financieel verslag 2019

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel", de verkoop van kippen, nestkastjes en insectenhotels, asbestanalysen).

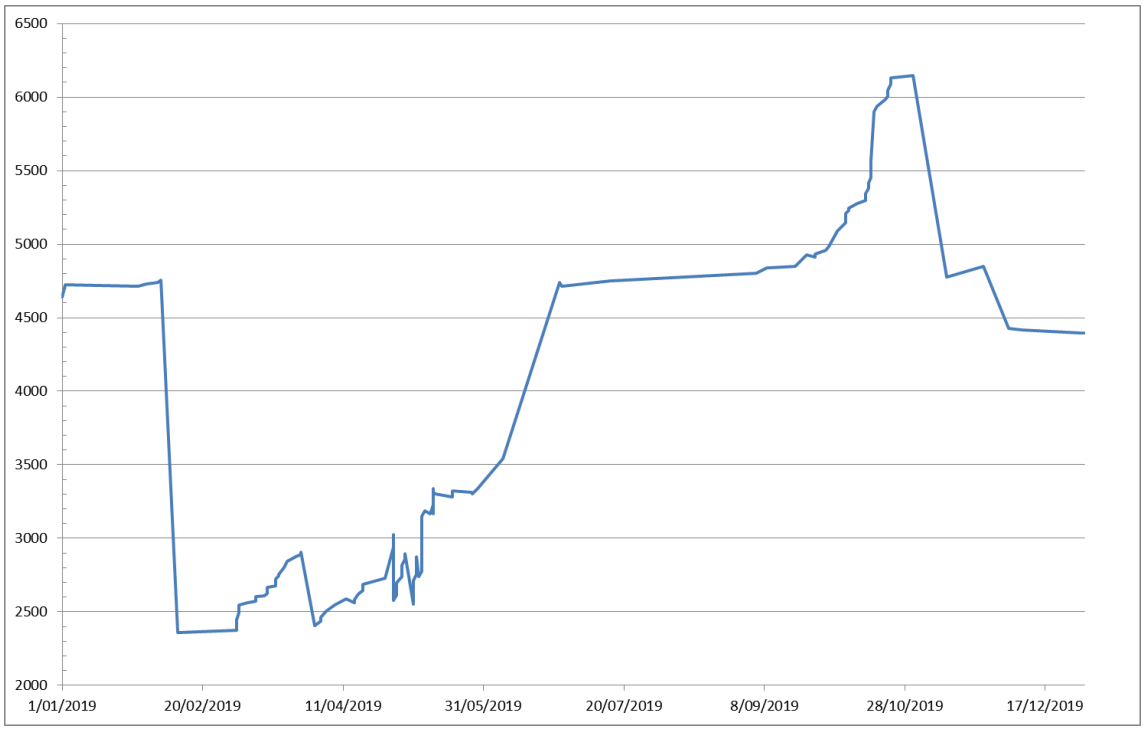
b. Overzicht van alle bewegingen:

Een gedetailleerd overzicht van alle bewegingen i.v.m. de werking van de milieuraad is beschikbaar in bijlage 1.

c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen:

		Bedrag
Inkomsten:		
	Werkingsmiddelen stad :	1200,00
Uitgaven:		
Acties :		
	asbest	133,00
	bijenhotels	261,00
	behaagactie	-57,00
	kippenactie	-51,23
	nestkasten	8,00
	Luchtpijp	-1039.21
Werkingskosten :		
	bureelkosten	-34,45
	NME / sensibilisatie	-500,00
	website	-164,13
	SALDO:	***-244,02***

d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2019:

e. Bespreking:

2019 werd ingezet met een overdracht van 4640,57 euro uit 2018. De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2018 geen intresten ontvangen.

De werkingsmiddelen van de stad (1.200,- euro voor 2019) werden in juni 2019 uitbetaald.

In 2019 werd er 244.02 euro meer uitgegeven dan er inkomsten waren.

Het werkjaar 2018 werd afgesloten met een beschikbaar bedrag van 4396,55 euro. Het aanhouden van een reserve is nuttig of noodzakelijk om:

- De uitgaven te dekken tot de subsidie van 2019 uitbetaald wordt.
- De nog niet gefactureerde asbestanalysen te betalen.
- Nieuwe sensibilisatieprojecten uit te werken.

De grootste uitgavenposten in 2019 waren:

- Toelage aan project “Gebermte 2019”
- “Luchtpijp”: project van burgerwetenschap rond fijnstof

f. Financiële middelen:

In 2019 heeft de Milieu Advies Raad, zoals hiervoor vermeld, 1.200,- euro toelage van de stad Mortsel ontvangen.

g. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:

- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’, kippenactie, …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- De milieuraad kan gratis een zaal reserveren voor grotere evenementen.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaagactie. (o.a. werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "Mortsel Info"

h. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

Het stadsbestuur bezorgt de milieuraad de informatiebrochures die haar toegezonden worden door verschillende instanties.

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad is in 2019 gestopt.
Er wordt van de milieuraad verwacht dat ze zelf op zoek gaan op de website van de stad Mortsel naar deze bestuursdocumenten.

6. Overzicht van de bijeenkomsten in 2019

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert in principe op vaste data:
- 2e donderdag van de maand: milieuraad (wordt verschoven indien deze samenvalt met een gemeenteraadscommissie)
- Tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- Indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven.
- De vergadering van juni heeft meestal de vorm van een bezoek of wandeling aan een voor Mortsel belangrijk milieu-element.

In 2019 werden er 8 formele vergaderingen van de milieuraad gehouden en 1 wandeling georganiseerd.

Het gemiddeld aantal deelnemers aan de vergaderingen van de milieuraad lag in 2019 lager dan in voorgaande jaren doordat geen "open" milieuraden waren die normaal veel extra deelnemers aantrekken.

Gemiddeld waren 72 % van de stemgerechtigde leden waren aanwezig op de vergaderingen (mediaan 67%).

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12
2009	11	12
2010	10	17
2011	9	14
2012	9	9
2013	10	11
2014	8	12
2015	8	11
2016	9	13
2017	9	9
2018	11	20
2019	9	10

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig informele (via e-mail en telefoon) besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. De belangrijkste agendapunten in 2019:

24 januari 2019:
- Verkiezing nieuw bestuur milieuraad
- Fijnstofmeting – burgerwetenschap: toelichting project
- Inspraak- en participatietraject "Mortsel bestuift, het is aan u/nu" - toekomstdag – toelichting
- Advies heraanleg Krijgsbaan
- Advies lokale infiltratie hemelwater

14 februari 2019:
- Inspraak- en participatietraject "Mortsel bestuift" – omzetting gezamenlijke inspiratienota van Gecoro, Milieuraad en Woonraad 2018 in beleidsvoorstellen
- Compensatiebebossing NV Aquafin op gronden Ter Beke

14 maart 2019:
- Advies compensatiebebossing gronden Ter Beke
- Voorstelling https://www.energiesparen.be/energiekaart
- Voorstelling EnergieID.be

04 april 2019:
- Boom met reservoir om regenwater op te vangen - ook te Mortsel?
- Voorstelling jegemeentetelt.be
- Voorstelling provincies.incijfers.be/databank
- Advies statiegeld op gemeentelijk niveau
- Advies ontharding – subsidies
- Advies livestream gemeenteraad

09 mei 2019:
- Mortselair - info- en bouwmoment in het GTI te Mortsel

06 juni 2019:
- Wandeling door een groen stuk van Mortsel: Park Savelkoul

12 september 2019
- Voorstelling nieuwe aanwerving "Deskundige milieu en klimaat" - Arno Van Regenmortel
- Toelichting Burgemeestersconvenant 2019
- Groenonderhoud - Stadsherder in Mortsel?
- Conceptnota en ontwerpbesluit van het nieuw subsidiereglement rationeel energieverbruik
- Boomspiegels: vergroening door de buurtbewoners? Met bijenvriendelijke bloemenmengsels?
- Energie-ID
- Omgevingsvergunning Natuurpunt voor Klein-Zwitserland NOORD ivm herstel en beheer vijver/grote poel

10 oktober 2019
- Voorstelling plannen landschapsherstel Gasthuishoeve en Koude Beek
- Advies subsidiereglement rationeel energieverbruik
- Advies vergroening boomspiegels
- Haalbaarheid van een warmtenet voor Mortsel?

14 november 2019
- Voorstelling plannen De Perenpit
- Advies ontwerp belastingreglement - niet afkoppelen hemelwater
- Advies ontwerp retributiereglement - afleveren kunststofemmers en kunststofcontainers voor GFT+
- Advies ontwerp retributiereglement - ophalen grof huisvuil bij particulieren
- Advies ontwerp belastingreglement - weghalen en verwijderen van afvalstoffen, gestort of achtergelaten op daartoe niet voorziene plaatsen
- Advies ontwerp retributiereglement - afleveren van regenwatertonnen
- Advies ontwerp belastingreglement - ophalen huishoudelijk afval - PMD fractie
- Advies ontwerp belastingreglement - ophalen huishoudelijk afval - restafval en GFT+

12 december 2019
- Advies belasting-subsidie verharding-ontharding

c. Themavergaderingen:

Mortselair - info- en bouwmoment in het GTI te Mortsel

MortselAir is een burgerinitiatief van enkele geëngageerde Mortselaars, die professioneel actief zijn rond luchtmeting, om de luchtkwaliteit in de stad in kaart te brengen.
Met dit project willen we de Mortselaar in staat stellen om zelf aan de slag te gaan om de luchtkwaliteit in de buurt van zijn eigen woning te meten.
Fijnstof door de zomerse barbecue of de gezellige houtkachel in de winter? Sta verbaasd van de impact op de hoeveelheid fijn stof in je leefomgeving.

Op 9 mei 2019 werd de actie gelanceerd met een info- en bouwmoment in het GTI te Mortsel.
Op deze infoavond werden een 30-tal luchtsensoren samen gebouwd.

(foto: met dank aan Mortsel TV)

d. Andere sensibilisatie-initiatieven:

Infoavond "Bewust over Asbest in Huis".

Op woensdag 13 maart 2019 werd in zaal 't Parkske een informatie-avond over de risico's van asbest en de samenaankoop asbestsanering voor burgers georganiseerd.
Deze info-avond komt 10 jaar na de eerste sensibilisatie-avond waarmee de milieuraad het probleem in de aandacht bracht.
Dit nieuwe infomoment werd georganiseerd in het kader van de subsidieaanvraag voor de afbouw van asbest in woningen in het kader van het Vlaams actieplan asbestafbouw.

Plantenruilbeurs: bijenhotels en sensibilisatie "luchtpijp"

Op de stand van de milieuraad op de plantenruilbeurs op 27/04/2019 ging de aandacht dit jaar naar Bijenhotels (verdeling bestelde hotels) en informatie over Mortselair/luchtkwaliteit.(ter promotie van het info- en bouwmoment in het GTI).

Film A Plastic Ocean - Film + inleiding en nabespreking door Hans Bruyninckx – 05/05/2019

In "A Plastic Ocean" stuit journalist Craig Leeson tijdens zijn zoektocht naar de illustere blauwe walvis op een enorme plastic soep waar een schone oceaan zou moeten zijn.
In deze documentaire werkt Craig's team samen met duikster Tanya Streeter en een internationaal team van wetenschappers en onderzoekers. Ze reizen in een periode van vier jaar naar twintig locaties over de hele wereld om de fragiele staat van onze oceanen te onderzoeken. Ze komen achter de alarmerende waarheid van de plastic vervuiling in onze oceanen en laten werkende oplossingen zien die direct gebruikt kunnen worden.

De inleiding en nabespreking van de film werd verzorgd door Hans Bruyninckx (Directeur van het Europees Milieuagentschap).

Sensibilisatie "Mortselair" op "Gebermte 2019" – 25/05/2019

Als vervolg op het info- en bouwmoment in het GTI te Mortsel rond fijnstof/zelfbouw fijnstofmeters werd op 'Gebermte 2019" rond het thema "fijnstof" gesensibiliseerd.

Sensibilisatie "Mortselair" op jaarmarkt – 21/09/2019

Als vervolg op het info- en bouwmoment in het GTI te Mortsel rond fijnstof/zelfbouw fijnstofmeters werd op de jaarmarkt rond het thema "fijnstof" gesensibiliseerd.

7. Overzicht van de uitgebrachte adviezen

a. Algemeen:

Datum	Omschrijving	Gevolg stadsbestuur
24/01/2019	Lokale infiltratie hemelwater: *De milieuraad vraagt de stad Mortsel om bij nieuwe wegenaanleg maximaal in te zetten op lokale infiltratie van hemelwater in plaats van dit via de hemelwaterriolering af te voeren.*	20/05/2019
24/01/2019	Heraanleg Krijgsbaan (zone Eggestraat-Heirbaan) *De milieuraad heeft een aantal opmerking en suggesties gedaan bij het plannen van de Vlaamse overheid voor de heraanleg van de Krijgsbaan*	20/05/2019
14/03/2019	Compensatiebebossing NV Aquafin op gronden Ter Beke *De milieuraad is positief over de realisatie van een buffer voor ongezuiverd slibrijk afvalwater bij hevige regenval.* *Het is positief dat er dubbel zoveel compensatiebebossing voorzien moet worden dan dat er gerooid wordt. Het te compenseren bos is relatief jong (+/- 10 jaar) zodat vrij snel een evenwaardig bos gerealiseerd kan worden.* *De milieuraad wijst erop dat de effectieve oppervlakte van beschikbare ruimte voor effectieve herbebossing een stuk kleiner is dan de opgegeven oppervlakte bij de aanvraag. De milieuraad vraagt daarom om extra terreinen aan te duiden om de ontbrekende compensatiebebossing te realiseren.*	20/05/2019
4/04/2019	Lifestream gemeenteraad *De jeugdraad heeft op 1 april 2019 het stadbestuur geadviseerd om systematisch zelf elke gemeenteraad van een livestream te voorzien. Op die manier kan het gebeuren in de gemeenteraad dichter bij de Mortselse burger gebracht worden. Een livestream is tevens interessanter om te volgen, dan achteraf de gemeenteraad te herbeluisteren op een audioband.* *De milieuraad sluit zich aan bij dit advies.*	20/05/2019
4/04/2019	Statiegeld op gemeentelijk niveau *De milieuraad vraagt het stadsbestuur een signaal te geven aan het Vlaams gewest dat ze wenst dat er statiegeld op drankverpakkingen zou geheven worden op gewestelijk niveau, het initiatief van Bredene op te volgen en, indien het realiseerbaar blijkt te zijn, een gelijkaardig initiatief te nemen*	20/05/2019

Datum	Omschrijving	Gevolg stadsbestuur
4/04/2019	Aanvraag subsidie ontharding *De milieuraad vraagt de stad om een projectsubsidie aan te vragen voor onthardingsprojecten.*	20/05/2019
10/10/2019	Vergroening boomspiegels *De milieuraad adviseert het stadsbestuur om tegen volgend jaar een beleid van actief vergroenen van de boomspiegels uit te werken.*	
10/10/2019	Subsidiereglement rationeel energieverbruik *De milieuraad geeft positief advies over de conceptnota subsidie rationeel energieverbruik*	
14/11/2019	Belastings- en subsidiereglementen: – Advies ontwerp belastingreglement - niet afkoppelen hemelwater *De milieuraad geeft positief advies aan deze belasting.* – Advies ontwerp retributiereglement - afleveren kunststofemmers en kunststofcontainers voor GFT+ *De milieuraad geeft positief advies aan deze retributie.* – Advies ontwerp retributiereglement - ophalen grof huisvuil bij particulieren *De milieuraad geeft positief advies aan deze verhoging van de retributie.* – Advies ontwerp belastingreglement - weghalen en verwijderen van afvalstoffen, gestort of achtergelaten op daartoe niet voorziene plaatsen *De milieuraad geeft positief advies aan deze belastingverhoging* – Advies ontwerp retributiereglement - afleveren van regenwatertonnen *De milieuraad geeft positief advies aan deze verhoging van de retributie.* – Advies ontwerp belastingreglement - ophalen huishoudelijk afval - PMD fractie *De milieuraad geeft positief advies aan deze belasting.* – Advies ontwerp belastingreglement - ophalen huishoudelijk afval - restafval en GFT+ *De milieuraad geeft positief advies aan deze belasting.* *De milieuraad vraagt om het gebruik van de compostbak gelijktijdig mee te promoten door bij aankoop van de afvalsticker gelijktijdig een cashback-cheque te geven voor de aankoop van een compostbak.*	
12/12/2019	Belasting-subsidie verharding-ontharding *De milieuraad vraagt het stadsbestuur om een tweesporenbeleid te voeren:* – *Enerzijds de burger die zijn tuin wil ontharden hierbij helpen. Hierbij verwijzen we graag naar de methodiek die succesvol door de stad Antwerpen werd gebruikt in de wijk Groenenhoek (de burger breekt de verharding op, de stad voert het afval af, levert teelaarde om het gat op te vullen én zorgt bv. voor een boompje om op de vrijgekomen strook te planten) – zie advies milieuraad van 21/02/2002 en 14/09/2009* – *Anderzijds de burger die weigert te ontharden aan een jaarlijkse belasting te onderwerpen, vergelijkbaar met het belastingreglement - niet afkoppelen hemelwater. De milieuraad stelt voor om een nultarief aan te houden tot de burger voldoende de tijd gehad heeft om zich in regel te stellen / gebruik heeft gemaakt van het onthardingsinitiatief zoals voorgesteld in punt 1. Dit nultarief kan dan progressief verhoogd worden tot het niveau van het belastingreglement - niet afkoppelen hemelwater.*	

8. Externe communicatie

a. Website www.milieuraadmortsel.be:

Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

Alle verslagen sinds 1997 en de adviezen sinds de start van de milieuraad in 1997 zijn voor iedereen online te consulteren.

De website wordt door de secretaris van de milieuraad beheerd.
Tot april 2019 stond deze op webserver van de stad Mortsel.
Omdat deze server buiten dienst ging, werd webruimte bij Combell ingekocht om de website te hosten.

b. Website www.milieuraad.be:

Op 16 september 2003 werd de portaalsite www.milieuraad.be officieel gelanceerd. Op deze website vindt men informatie voor, van, over en door alle gemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieuraden.

De Mortselse milieuraad heeft geen gebruik gemaakt van de faciliteit om ook op deze portaalsite een webstek te creëren. Dit zou impliceren dat er twee websites onderhouden zouden moeten worden.

Sinds 2019 is deze website off-line.

c. Publicaties in de pers:

In 2019 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

Er werd een persmededeling uitgestuurd rond:

- Informatie-avond over risico's asbest en samenaankoop asbestsanering voor burgers (3 maart 2019)

Deze persmededelingen resulteerden wel in berichtgeving in de nationale en regionale pers en radio.

d. Publicaties in Mortsel Info:

De duurzaamheidsambtenaar zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

Vanaf 2018 werd "Mortsel Info" vervangen worden door een tweemaandelijks stadsmagazine.
De nieuwe stijl van het tijdschrift resulteerde echter in een minder grote penetratie van de acties van de milieuraad (stookolietanks, behaagactie, insectenhotels, nestkastenactie, kippenactie, …).

Alle vergaderingen van de milieuraad werden in 2019 wel aangekondigd in de maandelijkse activiteitenkrant.

9. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

a. Langlopende acties

1. Stookolietanks:

Met de tankslag wil de milieuraad de burgers de gelegenheid geven om op een voordelige wijze (volumevoordeel door verschillende werven gelijktijdig aan te besteden) hun oude stookolietank op een verantwoorde wijze buiten dienst te stellen.
De actie werd gelanceerd in 2004 en wordt jaarlijks herhaald om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen.

Na een oproep in "Mortsel info" en door spontane meldingen werden in 2019 slechts 4 tanks bijeengebracht die in december 2019 opgeruimd werden. Dit brengt het totaal op 449 opgeruimde tanks via de groepsaankoop van de milieuraad.
Het beperkt aantal opgeruimde tanks is mogelijk te wijten aan het initieel aantal aanvragen door slechtere communicatie. Daarnaast blijken er goedkopere aanbieders op de markt gekomen te zijn waardoor een aantal aanvragers afgehaakt hebben.

Gelet het gering aantal aanvragen in 2019 en de aanwezigheid van goedkopere aanbieders (die eenvoudig voor de burger te vinden zijn) werd besloten om de actie na 15 jaar én 449 tanks niet meer te herhalen in 2020.

Tankslag	Datum	Aantal geneutraliseerde tanks
1	november 2004	62
2	juni 2005	33
2bis	november 2005	13
3	juni 2006	15
4	juni 2007	26
5	juni 2008	11
6	juni 2009	37
7	juni 2010	36
8	juni 2011	26
9	september 2012	22
10	oktober 2013	33
11	oktober 2014	33
12	oktober 2015	30
13	november 2016	36
14	november 2017	16
15	december 2018	16
16	december 2019	4
TOTAAL:		**449**

2. Kippenactie:

Met de verkoop van kippen wil de milieuraad een bijdrage leveren in de beperking van de GFT-afval.

	aantal kippen	aantal klanten
2002	110	29
2003	109	27
2004	120	28
2005	94	29
2009	185	50
2010	79	27
2011	50	18
2012	92	32
2013	71	24
2014	76	25
2015	74	28
2016	53	16
2017	71	29
2018	47	18
2019	51	21

3. Behaag Mortsel:

Sinds 1996 wordt jaarlijks in de herfst een "behaagactie" in samenwerking met "Natuurpunt" georganiseerd. Het doel hiervan is meer streekeigen groen in de stedelijke omgeving aan te planten.

De totale verkoop in 2019 is opnieuw sterk gestegen. Er werd aan 26 klanten 1411 planten verkocht, goed voor 821m nieuwe hagen.

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	aantal planten																		
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal klimplanten	176	61	70	19	10	/	30	51	21	32	30	21	14	11	20	15	13	6	13
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14	10	10	10	7	7	6	8	7	4	3	8

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	aantal pakketten										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086
Aantal meter haag geplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885
Gemengde pakketten	27%	46%	32%	34%	26%	19%	52%	41%	39%	24%	52%
Pakketten van één soort	73%	54%	68%	66%	74%	81%	48%	59%	61%	76%	48%

pakket	aantal pakketten										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal klanten:	37	25	43	29	24	25	27	38	20	11	26
Totaal aantal planten:	2243	1280	2061	1714	1061	988	991	2128	987	400	1411
Aantal meter haag geplant:	579	418	543	459	281	293	267	542	261	105	821
Gemengde pakketten	11%	64%	15%	9%	16%	17%	17%	10%	14%	21%	71%
Pakketten van één soort	89%	36%	85%	91%	84%	83%	83%	90%	86%	79%	29%

4. Insectenhotels:

Het gaat niet goed met de bijen. Eén van onze belangrijkste bondgenoten in de voedselproductie sterft letterlijk uit. Honingbijen verdwijnen uit hun kasten en studies tonen aan dat de wilde bijensoorten het zo mogelijk nog slechter doen.

Dit is niet alleen slecht nieuws voor de biodiversiteit, maar ook voor de mens. Honingbijen en wilde bijen zijn de belangrijkste bestuivers van wilde planten en heel wat land- en tuinbouwgewassen. De bijen hebben het vooral moeilijk door het gebruik van pesticiden en een gebrek aan voedsel en nestgelegenheid.

Met de verkoop van bijenhotels willen we als milieuraad sensibiliseren en de beschikbare nestgelegenheid verhogen.

	aantal insectenhotels				
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Aantal insectenhotels	58	18	9	11	12
Aantal klanten:	36	16	7	10	7

5. Mortselair:

MortselAir is een burgerinitiatief van enkele geëngageerde Mortselaars, die professioneel actief zijn rond luchtmeting, om de luchtkwaliteit in de stad in kaart te brengen.
Met dit project willen we de Mortselaar in staat stellen om zelf aan de slag te gaan om de luchtkwaliteit in de buurt van zijn eigen woning te meten met een zelfgebouw meettoestel.
Er wordt gebruik gemaakt van de infrastructuur van het Luftdaten.info project, een burgerinitiatief dat ontstaan is in het OK Lab Stuttgart dat reeds in vele steden navolging kreeg.
De hardware (bouwpakketten) werden samengesteld door Luchtpijp.be, een samenwerkingsverband onder de vleugels van beweging.net.

In het voorjaar werd een info-en bouwavond georganiseerd waarna er een 36-tal sensoren (kostprijs: 40 euro) verdeeld werden. Mortselaars die hun sensor effectief in gebruik namen en de meetresultaten ter beschikking stellen kregen een cashback van 10 euro.

Iedereen kan de meetwaarden voor Mortsel (en de rest van de wereld) bekijken op https://maps.luftdaten.info/.

Eind 2019 waren er nog 17 meetpunten actief in Mortsel.

6. Asbest: inventarisatie en analyse

Ook in 2019 zijn er een aantal adviezen bij burgers thuis gegeven rond asbesttoepassingen, voornamelijk als gevolg van de extra sensibilisatie in 2019.

7. Asbest: samenaankoop sanering asbesthoudende leidingisolatie

OVAM heeft een projectoproep gelanceerd waarbij burgers 50% subsidie kunnen ontvangen indien ze hun asbesthoudende plaasterisolatie (voor projecten ingediend in 2018, in 2019: 30%) laten verwijderen via een samenaankoopactie van de gemeente.

Er werd onderzocht om een dergelijk project te lanceren in Mortsel. In eerste instantie werd er gewerkt aan een louter Mortsels dossier.
Omdat het provinciebestuur (via het PIH) een dossier ging indienen voor de ganse provincie, werd besloten om niet zelf verder te gaan maar aan te sluiten bij dit initiatief. Dit is eind 2018 gebeurd.

Tot nu toe ligt het project stil in afwachting van een reactie van OVAM (er zijn meer subsidiedossiers dan geld, waardoor de toewijzing uitgesteld werd).

10. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert kwam niet samen in 2019.

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout). Het orgaan komt tweemaal per jaar samen.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad vertegenwoordigd door Marc Tobback (en Griet Lambert als reserve-vertegenwoordiger).

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:
- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

De milieuraad heeft een vertegenwoordiger in de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Jan Desmyter is bij de wedersamenstelling in 2019 opnieuw aangenomen als effectief lid van de GECORO als deskundige.
Annemie Creemers is lid van de GECORO als vertegenwoordiger maatschappelijke geleding (aspect wonen).

11. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

Structuur en werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden heeft de milieuraad een open structuur. De raad werkt enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

De acties en initiatieven zorgen voor zichtbaarheid van de adviesraad en dragen bij tot zijn goede naam.

De open structuur staat mee borg voor de motivatie van de deelnemers en draagt bij tot de onafhankelijkheid van de adviezen. Anderzijds heeft deze samenstelling als nadeel dat de representativiteit van de leden door sommigen in twijfel getrokken wordt.

De milieuraad stelt adviezen op uitgaande van het algemeen belang. De adviezen zijn niet gekleurd door de persoonlijke belangen van individuele leden (de voorzitter en secretaris zien hierop toe) en worden opgesteld met de beschikbare kennis en achtergrond van de (aanwezige) leden.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen. Toch is de milieuraad er meestal in geslaagd de vergaderingen binnen het voorziene tijdsschema van 2 à 2,5 uur af te werken door zo efficiënt mogelijk te vergaderen.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Maar deze communicatie volstaat niet om breed belangstellenden te kunnen werven. Het blijkt, vanwege de drukke private en professionele agenda's, steeds moeilijker om mensen zich te laten engageren.

Deelnemers en thema's in 2019

Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging. Voor 2020 noteren we alvast het engagement van de middenstandsraad om nauwer samen te werken met de milieuraad.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen is in 2019 stabiel gebleven. De deelnemers aan de vergaderingen kwamen frequenter zodat het aantal stemgerechtigde leden terug omhoog gegaan is. De gemiddelde leeftijd van de leden blijft relatief hoog, waardoor de wens tot verjonging ook in 2020 een werkpunt blijft.

Het motiveren van de bestaande leden blijft uiteraard een belangrijk aandachtspunt. De belangrijkste factoren die kunnen leiden tot engagement, zijn aanwezig in de milieuraad: autonomie, competentie en verbondenheid. De essentiële elementen om vrijwilligers dan weer aan boord te houden zijn: de agenda, de bewaking van de agenda, de waardering, de erkenning én het zien van tastbare resultaten van het werk.
Ook voor dit punt kunnen we op 2019 positief terug kijken: er was duidelijk meer interactie met het stadsbestuur, wat ook resulteerde in meerdere adviezen.

Het projectvoorstel rond sanering van asbesthoudende asbestbuisisolatie is spijtig genoeg niet van start kunnen gaan door het uitblijven van de subsidies van de Vlaamse Overheid.

We kunnen wel terug kijken op "Mortselair", waar we gestart zijn met sensibilisatie rond fijnstof op basis van een buitenlands burgerwetenschapsproject.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt.

2020

De milieuraad bouwt verder op de ervaringen van het verleden. Ook in 2020 zal de milieuraad actief naar buiten treden. Enerzijds door sensibilisatie-initiatieven, anderzijds door concrete acties (waar we de burger zo veel mogelijk proberen te "ontzorgen").

We hopen alvast om in 2020 toch van start te kunnen gaan met samenaankoop sanering leidingisolatie van zodra er zicht is op de subsidie van OVAM.
Ook de reeds lang lopende projecten worden voortgezet. Het tankslagproject (collectieve sanering oude stookolietanks) wordt stopgezet bij gebrek aan belangstelling en de aanwezigheid van prijsbrekers op de markt waardoor een samenaankoop zinloos wordt.

Voor het project "Mortselair" wordt contact gezocht met (milieuraden van) de buurgemeenten om zo het meetnet verder uit te kunnen breiden. We merken echter dat dit erg moeilijk loopt.

De adviesraden draaien niet zoals het hoort, worden in vraag gesteld, komen onder druk of worden afgeschaft. Deze zorgelijke evolutie voor de inspraak van het middenveld heeft de Mortselse milieuraad nog niet getroffen, maar waakzaamheid is geboden. Door zelf initiatieven te ontplooien en te blijven inzetten op positieve acties blijven we ook in 2020 een relevante raad.

Woord van dank

Tot slot willen we uitdrukkelijk alle leden van de milieuraad danken voor hun inzet in 2019. In het bijzonder willen we ook de leden en deelnemers danken die in hun vrije tijd meegewerkt hebben aan de verschillende acties.

J. Desmyter	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

12. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
	1/01/2019	Beginssaldo			**4640,57**
1	2/01/2019	Asbestanalysen	Acties: asbest (analysen)	86,00	**4726,57**
2	28/01/2019	Knabbels jaarvergadering	werkingskosten: bureelkosten	-12,30	**4714,27**
3	31/01/2019	Kippenactie klant 01	Acties: kippenactie	13,50	**4727,77**
4	4/02/2019	Kippenactie klant 05	Acties: kippenactie	13,50	**4741,27**
5	5/02/2019	Aankoop bijenhotel klant 01	Acties: bijenhotel	15,50	**4756,77**
6	11/02/2019	Aankoop 60 Verkoop luchtpijp klant pakketten	acties: luchtpijp	-2400,00	**2356,77**
7	25/02/2019	Kippenactie klant 09	Acties: kippenactie	13,50	**2370,27**
8	4/03/2019	Kippenactie klant 16	Acties: kippenactie	6,75	**2377,02**
9	4/03/2019	Aankoop bijenhotel klant 04	Acties: bijenhotel	15,50	**2392,52**
10	4/03/2019	Asbestanalyse 3928	Acties: asbest (analysen)	43,00	**2435,52**
11	4/03/2019	Kippenactie klant 18	Acties: kippenactie	13,50	**2449,02**
12	5/03/2019	Asbestanalyse 3590	Acties: asbest (analysen)	43,00	**2492,02**
13	5/03/2019	Kippenactie klant 07	Acties: kippenactie	40,50	**2532,52**
14	5/03/2019	Aankoop bijenhotel klant 03	Acties: bijenhotel	15,50	**2548,02**
15	8/03/2019	Kippenactie klant 13	Acties: kippenactie	13,50	**2561,52**
16	11/03/2019	Kippenactie klant 08	Acties: kippenactie	13,50	**2575,02**
17	11/03/2019	Kippenactie klant 14	Acties: kippenactie	13,50	**2588,52**
18	11/03/2019	Kippenactie klant 22	Acties: kippenactie	13,50	**2602,02**
19	14/03/2019	Kippenactie klant 12	Acties: kippenactie	6,75	**2608,77**
20	15/03/2019	Kippenactie klant 15	Acties: kippenactie	13,50	**2622,27**
21	15/03/2019	Asbestanalyse 5762	Acties: asbest (analysen)	43,00	**2665,27**
22	18/03/2019	Kippenactie klant 11	acties: kippenactie	13,00	**2678,27**
23	18/03/2019	Asbestanalyse 5761	acties: asbest (analysen)	43,00	**2721,27**
24	18/03/2019	Kippenactie klant 11	acties: kippenactie	0,50	**2721,77**
25	19/03/2019	Kippenactie klant 10	Acties: kippenactie	20,25	**2742,02**
26	19/03/2019	Kippenactie klant 19	Acties: kippenactie	13,50	**2755,52**
27	21/03/2019	Aankoop bijenhotel klant 06	Acties: bijenhotel	46,50	**2802,02**
28	22/03/2019	Asbestanalyse 5763	Acties: asbest (analysen)	43,00	**2845,02**
29	25/03/2019	Kippenactie klant 21	Acties: kippenactie	27,00	**2872,02**
30	27/03/2019	Kippenactie klant 17	Acties: kippenactie	20,25	**2892,27**
31	27/03/2019	Aankoop bijenhotel klant 07	Acties: bijenhotel	15,50	**2907,77**
32	1/04/2019	Subsidie Gebermte 2019	Werkingskosten: sensibilisatie	-500,00	**2407,77**
33	2/04/2019	Kippenactie klant 24	Acties: kippenactie	13,50	**2421,27**
34	3/04/2019	Kippenactie klant 06	Acties: kippenactie	13,50	**2434,77**
35	3/04/2019	Kippenactie klant klant 20	Acties: kippenactie	27,00	**2461,77**
36	5/04/2019	Asbestanalyse 5766	acties: asbest (analysen)	43,00	**2504,77**
37	8/04/2019	Asbestanalyse 5764	acties: asbest (analysen)	43,00	**2547,77**
38	12/04/2019	Verkoop luchtpijp klant 01	Acties: luchtpijp	40,00	**2587,77**
39	15/04/2019	Aankoop dozen kippen	Acties: kippenactie	-23,98	**2563,79**
40	15/04/2019	Kippenactie klant 23	Acties: kippenactie	20,52	**2584,31**
41	16/04/2019	Insectenhotel 05	Acties: bijenhotel	31,00	**2615,31**
42	17/04/2019	Insectenhotel 01	Acties: bijenhotel	15,50	**2630,81**
43	18/04/2019	Insectenhotel 02	Acties: bijenhotel	15,50	**2646,31**
44	18/04/2019	Verkoop luchtpijp klant 03	Acties: luchtpijp	40,00	**2686,31**
45	26/04/2019	Asbestanalyse	Acties: asbest (analysen)	43,00	**2729,31**
46	29/04/2019	Asbestanalyse	Acties: asbest (analysen)	215,00	**2944,31**
47	29/04/2019	Losse verkoop nestkastjes plantenbeurs	Acties: nestkastenactie	8,00	**2952,31**
48	29/04/2019	Losse verkoop bijenhotels plantenbeurs	Acties: bijenhotel	75,00	**3027,31**
49	29/04/2019	Graan kippenactie	Acties: kippenactie	-27,25	**3000,06**

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
50	29/04/2019	Aankoop 10 PLM-cheques	Acties: asbest (analysen)	-423,50	**2576,56**
51	30/04/2019	Verkoop luchtpijp klant 04	Acties: asbest (analysen)	40,00	**2616,56**
52	30/04/2019	Verkoop luchtpijp klant 10	Acties: asbest (analysen)	40,00	**2656,56**
53	30/04/2019	Verkoop luchtpijp klant 11	Acties: asbest (analysen)	40,00	**2696,56**
54	2/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 06	Acties: luchtpijp	40,00	**2736,56**
55	2/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 12	Acties: luchtpijp	40,00	**2776,56**
56	2/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 26	Acties: luchtpijp	40,00	**2816,56**
57	3/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 15	Acties: luchtpijp	40,00	**2856,56**
58	3/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 13	Acties: luchtpijp	40,00	**2896,56**
59	6/05/2019	Aankoop 51 kippen	Acties: kippenactie	-344,25	**2552,31**
60	6/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 25	Acties: luchtpijp	40,00	**2592,31**
61	6/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 16	Acties: luchtpijp	40,00	**2632,31**
62	6/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 18	Acties: luchtpijp	40,00	**2672,31**
63	6/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 14	Acties: luchtpijp	40,00	**2712,31**
64	7/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 20	Acties: luchtpijp	40,00	**2752,31**
65	7/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 07	Acties: luchtpijp	40,00	**2792,31**
66	7/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 17	Acties: luchtpijp	40,00	**2832,31**
67	7/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 20	Acties: luchtpijp	40,00	**2872,31**
68	8/05/2019	Hosting website milieuraad 1 jaar	Werkingskosten: website	-135,47	**2736,84**
69	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 23	Acties: luchtpijp	40,00	**2776,84**
70	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 01b	Acties: luchtpijp	40,00	**2816,84**
71	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 02	Acties: luchtpijp	40,00	**2856,84**
72	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 22	Acties: luchtpijp	40,00	**2896,84**
73	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 05	Acties: luchtpijp	40,00	**2936,84**
74	9/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 32	Acties: luchtpijp	40,00	**2976,84**
75	9/05/2019	Asbestanalyses	Acties: asbest (analysen)	172,00	**3148,84**
76	10/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 10b	Acties: luchtpijp	40,00	**3188,84**
77	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant ??	Acties: luchtpijp	40,00	**3228,84**
78	13/05/2019	Reserveslang luchtmeters	Acties: luchtpijp	-3,54	**3225,3**
79	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 03 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3215,3**
80	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 06 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3205,3**
81	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 15 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3195,3**
82	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 13 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3185,3**
83	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 25 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3175,3**
84	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 17 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3165,3**
85	12/05/2019	Kippenactie klant 23 - te veel betaald	Acties: Kippenactie	-0,27	**3165,03**
86	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant * 3	Acties: luchtpijp	120,00	**3285,03**
87	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 14	Acties: luchtpijp	40,00	**3325,03**
88	13/05/2019	Verkoop bijenhotel	Acties: bijenhotel	15,50	**3340,53**
89	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 10 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3330,53**
90	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant ?? (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3320,53**
91	13/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 01 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3310,53**
92	14/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 07 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3300,53**
93	17/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 20 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3290,53**
94	20/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 26 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3280,53**
95	20/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 13b	Acties: luchtpijp	40,00	**3320,53**
96	27/05/2019	Verkoop luchtpijp klant ?? (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3310,53**
97	27/05/2019	Verkoop luchtpijp klant 22 (cashback)	Acties: luchtpijp	-10,00	**3300,53**
98	29/05/2019	Verkoop luchtpijp klant ??	Acties: luchtpijp	40,00	**3340,53**
99	7/06/2019	Verkoop luchtpijp klant * 5	Acties: luchtpijp	200,00	**3540,53**
100	27/06/2019	Toelage 2019	Werkingsmiddelen stad:	1200,00	**4740,53**
101	28/06/2019	Domeinnaam	Werkingskosten: website	-28,66	**4711,87**
102	15/07/2019	Verkoop luchtpijp klant	Acties: luchtpijp	40,00	**4751,87**
103	5/09/2019	Behaagactie klant 01	Acties: behaagactie	48,00	**4799,87**
104	9/09/2019	Verkoop luchtpijp klant	Acties: luchtpijp	40,00	**4839,87**
105	19/09/2019	Behaagactie klant 02	Acties: behaagactie	10,00	**4849,87**

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
106	23/09/2019	Verkoop luchtpijp klant	Acties: luchtpijp	80,00	**4929,87**
107	26/09/2019	Vervangsensor luchtpijp klant	Acties: luchtpijp	-15,67	**4914,20**
108	26/09/2019	Behaagactie klant 04	Acties: behaagactie	19,00	**4933,20**
109	30/09/2019	Behaagactie klant 06	Acties: behaagactie	25,00	**4958,20**
110	1/10/2019	Behaagactie klant 08	Acties: behaagactie	24,00	**4982,20**
111	4/10/2009	Behaagactie klant 24	Acties: behaagactie	107,00	**5089,20**
112	7/10/2019	Behaagactie klant 15	Acties: behaagactie	56,00	**5145,20**
113	7/10/2019	Behaagactie klant 07	Acties: behaagactie	61,00	**5206,20**
114	8/10/2019	Behaagactie klant 25	Acties: behaagactie	24,00	**5230,20**
115	8/10/2019	Behaagactie klant 19	Acties: behaagactie	13,00	**5243,20**
116	11/10/2019	Behaagactie klant 17	Acties: behaagactie	32,00	**5275,20**
117	14/10/2019	Behaagactie klant 16	Acties: behaagactie	24,00	**5299,20**
118	14/10/2019	Behaagactie klant 15	Acties: behaagactie	43,00	**5342,20**
119	15/10/2019	Behaagactie klant 13	Acties: behaagactie	38,00	**5380,20**
120	15/10/2019	Behaagactie klant 20	Acties: behaagactie	38,00	**5418,20**
121	16/10/2019	Behaagactie klant 14	Acties: behaagactie	37,00	**5455,20**
122	16/10/2019	Behaagactie klant 10	Acties: behaagactie	112,00	**5567,20**
123	17/10/2019	Behaagactie klant 11	Acties: behaagactie	332,50	**5899,70**
124	18/10/2019	Behaagactie klant 09	Acties: behaagactie	37,00	**5936,70**
125	21/10/2019	Behaagactie klant 23	Acties: behaagactie	46,00	**5982,70**
126	22/10/2019	Behaagactie klant 22	Acties: behaagactie	24,00	**6006,70**
127	22/10/2019	Behaagactie klant 12	Acties: behaagactie	40,00	**6046,70**
128	23/10/2019	Behaagactie klant 09	Acties: behaagactie	41,00	**6087,70**
129	23/10/2019	Asbestanalyse 6409	Acties: asbest (analysen)	43,00	**6130,70**
130	31/10/2019	Behaagactie klant 26	Acties: behaagactie	18,00	**6148,70**
131	12/11/2019	Aankoop hagen	Acties: behaagactie	-1373,50	**4775,20**
132	25/11/2019	Behaagactie klant 03	Acties: behaagactie	76,00	**4851,20**
133	4/12/2019	Aankoop 10 PLM-cheques	Acties: asbest (analysen)	-423,50	**4427,70**
134	9/12/2019	Behaagactie klant 26	Acties: behaagactie	-9,00	**4418,70**
135	30/12/2019	Afdrukken + inbinden jaarverslag	werkingskosten: bureelkosten	-22,00	**4396,70**
136	31/12/2019	Taksen	werkingskosten: bureelkosten	-0,15	**4396,55**